Signed By: Oude Kotte, G.E. (Gido)
17/04/2025 16:49:54 CEST
ID: 28d5a5de-84ae-45ae-b06e-ba8f27858242
Auth: Scribble

Gemeente Aalsmeer

RAADSVOORSTEL

Signed By: Vellenga, Sj. (Sjoerd)
17/04/2025 16:25:46 CEST
ID: 28d5a5de-84ae-45ae-b06e-ba8f27858242
Auth: Scribble

Zaaknummer:	Z25-031556	
Voorstel van:	college van burgemeester en wethouders	**Behandelend ambtenaar:** A. van der Poel 06-34525893 a.van.der.poel@amstelveen.nl Stedelijke Ontwikkeling
Datum:	18 maart 2025	
Portefeuillehouder:	wethouder W. Kikkert	

Onderwerp: Masterplan Energie

Raadsbesluit

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

- Het Masterplan Energie vast te stellen als kaderstellend en richtinggevend voor het energietransitiebeleid.
- In lijn met het raadsprogramma 2022 -2026 de ambitie bij te stellen van fossiel onafhankelijk in 2040 naar fossiel onafhankelijk en klimaatneutraal in 2050.
- De reserveringen 'Klimaat en Energie gelden' á 163.000 in 2025 – 2026, en 293.000 in 2027 en 2028 en in te zetten voor uitvoeringskosten duurzame ontwikkeling en energietransitie en de begroting overeénkomstig te wijzigen.
- De specifieke uitkering Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) in te zetten voor dekking van benodigde capaciteitskosten voor de uitvoering van de energietransitie en de begroting overeénkomstig te wijzigen.

Samenvatting

Het Masterplan Energie is in opdracht van de gemeenteraad ontwikkeld en in co-creatie met de lokale samenleving en relevante stakeholders uitgewerkt. De uitkomsten hiervan zijn vastgelegd in het rapport 'Masterplan Energie Aalsmeer'. Het Masterplan energie is kaderstellend en richtinggevend voor het energie(transitie)beleid van gemeente Aalsmeer en beschrijft de volgende stappen op weg naar een fossiel onafhankelijke en klimaatneutrale toekomst.

Doel

De opwarming van de aarde is wereldwijd merkbaar. Als er niets veranderd aan de huidige aanpak van landen wordt een opwarming van ~3,2 graden verwacht (IPCC 2023). Om verdere opwarming en de gevolgen zoveel mogelijk te voorkomen is het nodig ook lokaal maatregelen te nemen. Daarom wil gemeente Aalsmeer onafhankelijk worden van fossiele brandstoffen en in uiterlijk 2050 klimaatneutraal zijn. Hiermee volgen we het rijksbeleid zoals vastgelegd in de Klimaatwet.
In lijn met de Europese afspraken, is in de nationale Klimaatwet bepaald om in 2050 klimaatneutraal te zijn en in 2030 tenminste 55% CO2 reductie t.o.v. 1990 te hebben gerealiseerd. In het nationale Klimaatakkoord zijn afspraken gemaakt over hoe deze doelen te bereiken. Er is afgesproken dat gemeenten een belangrijke (regie)rol krijgen om de energietransitie lokaal vorm te geven en uit te voeren. Gemeente Aalsmeer neemt de regie op het proces om energietransitie vorm te geven in samenwerking met de lokale samenleving.

Prestatie

Het Masterplan Energie beschrijft de plannen die met de samenleving zijn gemaakt om in 2050 een fossiel onafhankelijke en klimaat neutrale gemeente te zijn. We zetten de processtructuur en co-creatieve werkwijze van het Masterplan Energie voort, inclusief de Vliegwielgroep. We gebruiken de kracht van de lokale samenleving en stimuleren (zelforganisatie van) nieuwe initiatieven. We ondersteunen deze initiatieven met kennis, netwerk en middelen.
Om een fossiel onafhankelijke en klimaatneutrale gemeente te worden is het nodig om de handen uit de mouwen te steken. Tot 2030 moeten we werken aan het voorbereiden van een versnelling

van de CO2 reductie. Zodat in 2040 80% van de opgave voltooid is. Dan rest er nog 10 jaar om de laatste (en lastige) 20% reductie te realiseren.
We richten ons op 6 thema's. energiebesparing, warmte & koude, klimaatneutrale bedrijventerreinen, bewoners en ondernemers op weg, mobiliteit, en lokale opwek. De maatregelen van het huidige beleid en de extra plannen uit het Masterplan Energie moeten samen maximaal 98 kiloton CO2 reductie opleveren. Er blijft 6 kiloton CO2 uitstoot van de industrie over die daar onder verantwoordelijkheid van het Rijk zelf reductieplannen voor maken.
We werken na vaststelling van het Masterplan een energietransitieprogramma uit met daarin het bestaande beleid, wettelijke verplichtingen en de nieuwe plannen vanuit het Masterplan Energie.
Het Masterplan Energie is een levend document. Het is niet in beton gegoten. We volgen de ontwikkelingen en stellen periodiek bij. Dat doen we mede op basis van een tweejaarlijkse evaluatie en energietransitie monitor.

Voorgeschiedenis en context

Om lokaal invulling te geven aan de nationale klimaatdoelen en de uitvoering van het Klimaatakkoord, heeft de gemeenteraad gevraagd om een Masterplan Energie op te stellen dat de kaders voor het energiebeleid aangeeft en de gemeente en de samenleving een duidelijk handelingsperspectief biedt om aan de energietransitie te werken. De gemeenteraad verzocht het plan uit te werken met inbreng van inwoners en ondernemers vanuit de wens de lokale samenleving sterker bij de energietransitie te betrekken.

Overwegingen die hebben geleid tot het voorgestelde besluit

- Uit recent wetenschappelijk onderzoek blijkt dat de aarde sneller opwarmt dan verwacht en aankoerst op een temperatuurstijging boven de 3 graden Celsius (IPCC 2023). Geconcludeerd is dat een versnelde CO2-reductie nodig is om de temperatuurstijging onder de 2 graden Celsius te houden, het liefst onder de 1,5 graden Celsius.
- De verwachting is dat de prijzen van fossiele energie in de toekomst stijgen door onder andere het beprijzen van de CO_2 uitstoot. Door te werken aan energiebesparing en een fossiel onafhankelijke energievoorziening verminderen we de afhankelijkheid van (de prijsontwikkeling van) fossiele energie. Prijsstijgingen van aardgas en elektriciteit laten zien dat een betaalbare energievoorziening niet vanzelfsprekend is, hebben nadelige gevolgen voor de koopkracht van inwoners en de energielasten van bedrijven en impact op de concurrentiepositie van energie intensieve bedrijven (bijv. glastuinbouwbedrijven).
- Investeren in het Masterplan Energie is nodig want de energietransitie voltrekt zich ook grotendeels zonder bemoeienis van de gemeente. Zonder actieve gemeentelijke inzet treden aanzienlijk meer onwenselijke neveneffecten op. Door regie op ontwikkelingen te nemen kunnen we die onwenselijke ontwikkelingen zoveel mogelijk voorkomen en wenselijke ontwikkelingen mogelijk proberen te maken. Door te anticiperen op actuele en toekomstige ontwikkelingen willen we ervoor zorgen dat er genoeg energie is om in onze behoeften te voorzien. Bijvoorbeeld voor de bouw van woningen en of (uitbreiding van) bedrijven. Daarnaast is het belangrijk ervoor te zorgen dat de energierekening ook in de toekomst betaalbaar is, dat iedereen aan de transitie mee kan doen en dat energiearmoede zoveel mogelijk wordt voorkomen.
- Gemeente Aalsmeer kan de ambitie fossiel onafhankelijk en klimaatneutraal niet alleen bereiken. De gemeente is afhankelijk van wat de samenleving doet en gaat doen. En andersom is de samenleving afhankelijk van wat de gemeente doet en gaat doen. Daarom is het Masterplan Energie in co-creatie met de samenleving (en de belangrijkste uitvoerende partijen) ontwikkeld en is het een plan waar de samenleving en belangrijke uitvoerende partijen achter staan.

Keuzemogelijkheden/alternatieven

Het is mogelijk dat plannen die in het co-creatieproces zijn bedacht niet doorgaan, anders uitpakken of en niet de gevraagde hoeveelheid CO2 reduceren. Als dit gebeurt moeten er alternatieve plannen worden gemaakt om fossiel onafhankelijk en klimaatneutraal te kunnen worden. Mede daarom is het Masterplan Energie een levend document. Het is richtinggevend en niet in beton gegoten. We volgen de ontwikkelingen en stellen periodiek bij.

Participatie

Het Masterplan Energie is in co-creatie met de lokale samenleving en relevante stakeholders ontwikkeld. Het proces richtte zich op het vormgeven van de energietransitie in Aalsmeer. Welke oplossingsrichtingen en oplossingen passen bij Aalsmeer? Het gesprek werd gevoerd aan de hand van zes thema's: energie besparen, warmte en koude, klimaatneutrale bedrijventerreinen, bewoners en ondernemers op weg, mobiliteit en lokale opwek van elektriciteit. Deze thema's zijn in samenspraak met de deelnemers bepaald. In eerste instantie op basis van interviews. Daarna zijn de thema's aangescherpt en aangevuld. Tijdens de startconferentie, de werkateliers, energiesysteemsessies en het TransitieCafé is de inhoud van het Masterplan tot stand gekomen. Tijdens de sessies zijn verschillende werkmaterialen gebruikt, zoals factsheets, PowerPointpresentaties en posters. Deze bevatten de achtergrondinformatie voor deelnemers om het gesprek te kunnen voeren over de verschillende thema's, zodat iedereen mee kon doen, ongeacht op welk moment zij tijdens het co-creatietraject aansloten. (zie ook bijlage 2: Participatieverslag).

Kantekeningen en risico's

Het is van belang dat de gemeente bereid is om de uitkomst te omarmen. Co-creatie kan slechts succesvol zijn in de uitvoering als de uitvoeringscoalitie zich hieraan committeert. Het (geheel of gedeeltelijk) onttrekken van de gemeenteraad aan de uitkomst zorgt voor verlies van vertrouwen in de lokale overheid. Het samenwerken aan de energietransitie tussen gemeente de samenleving, en betrokken partijen loopt dan forse schade op.

Financiën

Het Masterplan Energie gaan we uitvoeren via een programmastructuur. Het nader uit te werken programma vraagt om middelen voor de capaciteit en voor programmakosten. We stellen voor alleen middelen in te zetten die reeds beschikbaar zijn. Daarnaast is het uitgangspunt om de benodigde capaciteit zoveel als mogelijk ambtelijk in te vullen.
Investeren in formatie voor de transitie is mogelijk door de daarvoor bedoelde specifieke uitkering 'Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)'. We ontvingen vanaf 2023 tot en met 2025 in totaal omstreeks € 2.335.000 euro. Vanaf 2025 is daarvan ~ € 1.683.000,- beschikbaar. De inkomsten vanaf 2026 zijn nog niet bekend. In de loop van 2025 wordt de nieuwe regeling voor 2026 t.m. 2030 gepubliceerd.
Voor 2025 en 2026 is ingeschat dat er omstreeks € 770.000,- nodig is voor capaciteit. Waarvan € 645.000,- uit CDOKE en € 125.000,- uit lokale middelen. Eventuele extra formatie voor 2026 en verder wordt nader in beeld gebracht, mede op basis van de financiële ruimte in de nieuwe rijksregeling en het op te stellen programma energietransitie.
De volgende voorstellen worden gedaan om het energietransitieprogramma te financieren:

- *De programmakosten* te dekken door de reservering 'Klimaat en Energie gelden' á 163.000 in 2025 – 2026, en 293.000 in 2027, 2028. En deze middelen in te zetten voor de energietransitie waaronder het Masterplan Energie en duurzame ontwikkeling vanuit de Duurzaamheidsagenda. Een nadere verdeling van deze middelen tussen duurzame ontwikkeling en energietransitie wordt na vaststelling van het Masterplan Energie verder uitgewerkt.
- De capaciteitskosten vanaf 1 januari 2025 ten behoeve van de energietransitie te dekken via de daarvoor bedoelde specifieke uitkering 'Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)' en deze middelen in te zetten voor dekking van benodigde capaciteit.

Toekomstige financiële wijzigingen t.b.v. de energietransitie en of duurzame ontwikkeling zullen via de Planning & Control Cyclus worden voorgesteld.

Vervolgstappen

Belangrijk is dat de samenwerking tussen inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en overheid, die is gestart bij het maken van het Masterplan Energie wordt voortgezet en uitgebouwd. We maken we gebruik van de energie, kennis en middelen die in Aalsmeer en Kudelstaart aanwezig zijn. Zo passen de initiatieven en de uitvoering bij de lokale context. Ook ontstaat lokale kennisontwikkeling en verbondenheid tussen partijen.
Na besluitvorming over het Masterplan Energie is er een ondertekenmoment met de partijen die betrokken waren bij het opstellen van het Masterplan Energie. Waarbij betrokken partijen zich gezamenlijk committeren aan het Masterplan.
Na vaststelling van het Masterplan Energie wordt een programmatische aanpak uitgewerkt onder de paraplu van de duurzaamheidsagenda. In deze aanpak worden de uitkomsten van het Masterplan Energietraject, het bestaande beleid, de wettelijke taken uitgewerkt en organisatorisch en financieel vertaald.

Evaluatie

Het programma stelt CO_2-reductie doelen voor een periode van 5 jaar; 2025 – 2030 – 2035 -2040 – 2045 – 2050. Via de energietransitie monitor wordt de CO_2 uitstoot tweejaarlijks gerapporteerd. Het programmamma voorziet in een tweejaarlijkse evaluatie. Op basis van de evaluatie en de energietransitie-monitor) wordt het energieprogramma aangepast en opnieuw voor besluitvorming aangeboden.

Duurzaamheidsaspecten

Het Masterplan Energie richt zich op het reduceren van de CO2 uitstoot door energiebesparing en duurzame energie-opwek. Het Masterplan draagt zo bij aan het voorkomen van de verdere opwarming van het klimaat op aarde.

Bijlagen

1. Masterplan Energie
2. Participatieverslag

De secretaris,

drs. Sj. Vellenga

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Dit document is elektronisch ondertekend. Zie de elektronische handtekening(en) rechtsboven op pagina 1.